Gemeente Druten

Openbaar Zaaknummer: 61037

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Dienstverleningsovereenkomst centrumregeling BW en MO Nijmegen Rivierenland

Kernboodschap

In deze informatienota informeren we u over de uitvoeringsafspraken die we in de regio maakten voor het beschermd wonen en de maatschappelijke opvang. Deze afspraken staan in een dienstverleningsovereenkomst die het college aangaat. En we informeren u in deze nota over de evaluatie van het regionale beleidsplan 'Samen Dichtbij'.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
30-11-2017	Beleidsplan GGZ Beschermd Wonen & Maatschappelijke Opvang 2018-2020 'Samen Dichtbij' (regio Nijmegen en Rivierenland) (vaststelling raad)
11-05-2021	Regioplan Beschermd Wonen Nijmegen en Rivierenland (vaststelling college)
23-07-2021	Regioplan Beschermd Wonen Nijmegen en Rivierenland (vaststelling raad) en centrumregeling BW en MO (instemming raad)
09-11-2021	Centrumregeling BW en MO (vaststelling college)

Toelichting

Toelichting

A. Dienstverleningsovereenkomst Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang

Hieronder leggen we eerst uit waarom we een dienstverleningsovereenkomst (DVO) aangaan.

Het beleid over Beschermd Wonen (BW) en Maatschappelijke Opvang (MO) [1] verandert
Vanaf 1 januari 2022 decentraliseert het rijk de taak BW van de centrumgemeenten naar alle gemeenten. Voor de zomer stelden alle raden in de regio hiervoor het regioplan en de centrumregeling beschermd wonen en maatschappelijke opvang vast. Hierin staat dat de gemeenten in de regio's Nijmegen en Rivierenland blijven samenwerken. We spraken ook af dat Nijmegen centrumgemeente blijft en voor de regio de taken uitvoert.

[1] Beschermd Wonen is een woonvorm voor mensen met een ernstige psychiatrische aandoening (EPA). Maatschappelijke Opvang is de opvang van dak- en thuislozen.

Er ontbrak nog een dienstverleningsovereenkomst, een DVO
Hierin vertalen we de afspraken uit de centrumregeling naar concrete uitvoerings-afspraken. Nu staan alle afspraken in de DVO en besloten de colleges in de regio om de DVO aan te gaan. We informeren u nu ook over de inhoud van de DVO.

In de DVO staan de uitvoeringsafspraken die horen bij de centrumregeling BW en MO
Voor de zomer spraken de gemeenten in de regio Rivierenland en de regio Nijmegen af om samen te blijven werken na de decentralisatie van BW. Alle raden stelden hiervoor een regioplan vast, de colleges gingen een centrumregeling aan. In de centrumregeling staat (op hoofdlijnen) wat we belangrijk vinden in de samenwerking. Hoe we precies gaan samenwerken, leggen we nu vast in de DVO.

Hieronder bespreken we kort bij de belangrijkste onderwerpen, welke uitvoerings-afspraken we maken. De volgorde van de onderwerpen is anders dan die in de DVO. We noemen daarom de artikelnummers erbij. Voor de details verwijzen we naar de bijlage (DVO).

Artikel 3, lid 4: Taken centrumgemeente, Nijmegen
- verantwoordelijk voor de implementatie en uitvoering van inkoop of subsidiëring,
- het ontvangen van declaraties en het betalen daarvan,
- contract- en relatie management,
- monitoren en rapporteren,
- rechtmatigheids- en kwaliteitsbewaking en handhaving,
- het nemen van primaire indicatiebesluiten en besluiten op bezwaar,
- de vertegenwoordiging van partijen in beroep en bij een voorlopige voorziening.

Deze taken voert Nijmegen uit voor de volgende voorzieningen:

I. Beschermd wonen (incl. de toegang);
II. Beschermd thuis (incl. de toegang);
III. Maatschappelijke opvang (incl. de toegang);
IV. OGGZ, voor zover het geen lokale taken zijn;
V. Verslavingszorg, voor zover het geen lokale taken zijn.

Artikel 6: Financiën
Alle gemeenten in de beide regio's zijn samen verantwoordelijk voor een sluitende regionale begroting. De centrumgemeente stelt jaarlijks een concept-regiobegroting op.

De eerste begroting stellen we op voor het jaar waarin het rijk het objectief verdeelmodel invoert. We verwachten dat dit 2023 is. In dit jaar ontvangen ook alle gemeenten middelen voor het uitvoeren van beschermd wonen.

In de tabel op de volgende bladzijde staan de baten en lasten die onderdeel zijn van de regiobegroting.

Lasten	Baten
a. Gecontracteerde zorg (in natura) BW/BT. b. Persoonsgebonden budgetten BW/BT. c. Een bedrag voor onvoorziene zorgkosten als gevolg van het woonplaatbeginsel. d. Subsidies gerelateerd aan regionale doelen en BW/BT. e. Kosten voor de centrale toegang BW/MO op basis van taakopdracht aan de GGD. f. Kosten regionale projecten, bijv. de ambulantisering GGZ/ transformatie BW. g. Uitvoeringskosten centrumgemeente. h. Kosten voor Wmo toezicht en handhavingstrajecten. i. Tekort maatschappelijke opvang.	a. De integratie-uitkering beschermd wonen b. Een bijdrage per gemeente op basis van de verdeelsleutel. Deze verdeelsleutel baseren we op de (her)verdeling van de beschermd wonen middelen volgens het objectieve verdeelmodel. Jaarlijks bekijkt de regio of deze verdeelsleutel nog passend is.

De verdeelsleutel baseert de regio op het budgetaandeel per gemeente in het totaalbudget. Deze verdeling komt uit in de september circulaire 2021. De verdeling is voorlopig als volgt:

Gemeente	Aandeel in regiobegroting
Berg en Dal	5,5%
Beuningen	4,3%
Buren	3,9%
Culemborg	5,0%
Druten	3,2%
Heumen	3,0%
Mook en Middelaar	1,5%
Neder Betuwe	3,3%
Nijmegen	44,5%
Tiel	8,3%
West Betuwe	7,4%
West Maas en Waal	3,2%
Wijchen	6,9%

Iedere gemeente betaalt de bijdrage in de vorm van een voorschot. In het jaar t+1 maakt Nijmegen een eindafrekening. Na goedkeuring door de gemeenten, rekent Nijmegen per gemeente af.

Artikel 5: Gezamenlijke verplichtingen

De regiogemeenten blijven zelf verantwoordelijk voor de taken die we al hadden in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015. Hieronder vallen onder andere:

- het bieden van begeleiding & dagbesteding,
- organiseren van bemoeizorg,
- het voorkomen van uithuisplaatsingen,
- huishoudelijke hulp,
- respijtzorg en kortdurend verblijf,
- persoonlijke verzorging,
- kortdurend verblijf LVB 18+,
- vervoer,
- woningaanpassingen en overige hulpmiddelen (allen zowel in natura als via PGB).

Gemeenten hebben daarnaast de verantwoordelijkheid om te zorgen voor voldoende betaalbare woonplekken. Dit geldt ook voor de doelgroepen van de centrumregeling BW en MO. Zo kunnen inwoners, na een tijdelijk verblijf in MO en/of BW terugkeren naar de gemeente van herkomst.

Voor deze lokale verantwoordelijkheden moeten gemeenten lokale capaciteit inzetten. Voor de regionale verantwoordelijkheden geldt dat Nijmegen hiervoor capaciteit inzet. Vanuit de lokale gemeenten is het om 3 redenen belangrijk dat we hier nauw op aanhaken en aan meewerken:

1. Zo sluiten de regionale en lokale ontwikkelingen op elkaar aan.
2. Beschermd wonen blijft altijd primair een lokale verantwoordelijkheid. Het beleggen van deze taken bij de regiogemeenten neemt niet weg dat lokale gemeenten hier wettelijk verantwoordelijk voor blijven.
3. We spraken af dat BW een regionaal product blijft, maar Beschermd Thuis (BT) ook lokaal kan. Gemeenten die dit lokaal willen organiseren hebben hiervoor een tijdpad van 7-10 jaar.

Artikel 10: Duur, wijziging en beëindiging

Deze overeenkomst gaat in op 1 januari 2022 en eindigt op 31 december 2024. De DVO komt tot stand door ondertekening van de overeenkomst door alle partijen. We stellen voor dat de verantwoordelijke wethouders de DVO tekenen. Hiervoor moeten de burgemeesters een volmacht geven aan de wethouder.

Gemeenten kunnen tussentijds uittreden uit de regeling[2]. Hiervoor moeten wel alle gemeenten schriftelijk toestemming geven. Er geldt een opzegtermijn van 6 maanden. De gemeenten kunnen de overeenkomst ook tussentijds wijzigen. Ook hiervoor moeten alle gemeenten dan schriftelijk toestemming geven.

Artikel 3, lid 8: Managementrapportages

Regiogemeenten ontvangen twee maal per jaar geanalyseerde managementrapportages. De rapportages beschrijven de voortgang en realisatie van de ingekochte en gesubsidieerde zorg en ondersteuning. In de managementrapportages staat beschikbare informatie over:

- het zorggebruik,
- de kosten,
- de wachtlijsten,

Ook staat in de rapportages informatie uit de registraties van de centrale toegang BW/MO.

[2] Uittreden tijdens de eerste 3 jaar na aangaan van de regeling, is niet mogelijk. Daarna kan dat wel. Dit staat in artikel 11, lid 4 van de centrumregeling.

Naast de geanalyseerde managementrapportages zorgt de centrumgemeente ervoor dat gemeenten periodiek actuele monitoringsinformatie hebben. Hierbij valt te denken aan aantallen cliënten BW en BT, inzicht in kosten, inzicht in zorggebruik en inzicht in samenstelling van de cliëntpopulatie. Nijmegen onderzoekt nu of ze de bestaande dashboards toegankelijk kunnen maken voor de regiogemeenten.

In de DVO staan afspraken over de uitwisseling van persoonsgegevens
In het kader van de samenwerking in de centrumregeling wisselen we persoonsgegevens uit. Op deze samenwerking en uitwisseling van persoonsgegevens is de AVG van toepassing. We moeten ervoor zorgen dat alle partijen dit doen volgens de geldende wet en regelgeving. Hiervoor nemen we een aparte bijlage op bij de overeenkomst waarin we afspraken vastleggen over privacy.

Met de DVO regelen we dat de gemeente Nijmegen de wettelijke taken namens ons kan uitvoeren
In de centrumregeling spraken we af dat Nijmegen de taken Beschermd Wonen uitvoert namens de regiogemeenten. Hiervoor moeten we mandaat verlenen. Dit mandaatbesluit is onderdeel van de DVO die het college nu vaststelde.

Kanttekening: het rijk stelde het objectief verdeel model nog niet vast
Het meest actuele objectieve verdeelmodel dat het rijk ons stuurde, is nog steeds een concept. Dat betekent dat we nog niet zeker weten wat de financiële gevolgen van de decentralisatie precies zijn. Aan de andere kant maken we nu een regionale afspraak. Dat betekent dat we de eventuele financiële tegenvallers van een definitief model ook samen oplossen.

B. Evaluatie regionale beleidsplan ‘Samen Dichtbij’

Het regionale beleidsplan ‘Samen Dichtbij’ geldt officieel tot 2022
Het bestuursteam BW besloot daarom om te kijken of we de inhoud van het beleidsplan moeten aanpassen. Daarom evalueerden we het plan. In deze evaluatie beschrijven we de stand van zaken van de 25 voorstellen uit het regionale beleidsplan. De evaluatie staat in de bijlage.

We concluderen dat ‘Samen Dichtbij’ nog steeds een goede leidraad is
Met de afspraken die we hierin maakten kunnen we verder werken aan de ‘transformatie’ van de zorg. We bedoelen daarmee dat we de zorg zo licht mogelijk en zo dicht mogelijk bij huis organiseren. Eén van de speerpunten blijft het thema ‘wonen’. Er zijn nog steeds te weinig betaalbare woonplekken. Hierdoor blijven inwoners langer dan nodig in beschermde woonvormen. En kunnen zij niet werken aan verder herstel. Herstel begint met een eigen woonplek buiten de zorginstelling.

In de evaluatie staan per thema enkele voorbeelden van activiteiten in de regio-gemeenten. Deze voorbeelden zijn niet volledig. Hieronder beschrijven we daarom per thema de Wijchense acties die daarbij horen.

Thema uit Samen Dichtbij	**Wat doen we lokaal hiervoor?**
1. Een sluitend netwerk rondom de cliënt	• Sociaal Team en Regieteam Druten. • En vanaf 1-1-2022: WijkGGZ team West Maas en Waal & Druten
2. Wonen	• Pilot Kamers met Aandacht • Onderzoek naar woonbehoeften bijzondere doelgroepen (doel: vaststellen bestuurlijke visie + plan van aanpak)
3. Werk en dagbesteding	Divers regionaal en lokaal aanbod. Wel behoefte aan meer passende dagbesteding.
4. Maatschappelijke participatie en een sociaal netwerk	• Inloop Mahery (begeleidt door Ixta in De Doorkijk, 1x p/w, volgens aanpak herstelbeweging) • Inloop RIBW 9 ('De Arc', aan de Kattenburg 19-21)
5. Inkomen en schuldhulpverlening	• Minimaregelingen • Bijzondere bijstand voor bewindvoeringskosten • Schuldhulpverlening in brede zin (vroegsignalering, budgetadvies, schuldregelen, nazorg) • Bevorderen afstemming financiële zelfredzaamheid tussen ambulante begeleiding en schuldhulpverleners • Schuldhulpmaatje

Geheimhouding:
Niet van toepassing.

BIJLAGEN
- Dienstverleningsovereenkomst BW/MO met bijlagen (waaronder mandaatbesluit)
- Evaluatie van het beleidsplan 'Samen Dichtbij'